

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vetetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Magyar élehetlenség.

„Ki a végtelen irt kímérted, anyagot alkotván beléje, mely a nagyságot s messzeséget egyetlen szóra hozta létre: hosszánna neked, Eszme.”

*

Hargitta magas ormán sir a magyar Nemtő . . .

De jött a lángoló hazaszeretettől megfogamzott Eszme szülőtte; jött a magyar töképezéseket, mágnásokat és pénzintézeteket lethargiai álmuksból felrázó szót: „Honfiak! szent István koronájának legékebb gyöngye: a kincses Kolozsvár uralta bérce Erdély veszedelmében! A gomba módra termő csendben, de annál céltudatosabban működő oláh pénzintézetek elnyeléssel fenyegetik a magyar földet, s vele a magyar szót.

Hasson át benneteket a nemzeti érzés és akadályozzuk meg a magyar rögnek idegen kézre jutását, mert akié a föld, azé a haza.”

Elindult az Eszme és szállt a szél rózsza minden irányába; a közömböset életre serkentette, a tétovázót elhatározásra bírta, a csüggedőbe reményt öntött, a küzdőt kitartásra buzdította.

A szent Eszme hevülete magával ragadta még a legközönyösebb sziveket is. . . Kinyitlta a Wertheim-szekerények nehéz acél ajtajai.

A honszerelem lángja felgyújtotta. . . megsemmisítette az egyanya gyermekeit szétválasztó felekezeti, politikai és társadalmi válaszfalakat; együtt, egy táborban vannak immár a hivatottak.

Egy hit van csak: az Isten hite; egy párt van csak: a magyar párt.

Boldogságunk kerékkötője: az ezeréves pártviszál megszűnt, mert legyőztük a legnagyobb ellenségünket — önmagunkat. Nem boldogít többé a ravasz mosoly, a fényes fityegő.

Az elődeinknél annyiszor hiányzott — de im végre meglett — összetartás, valamint a céltudatos és kitartó munka csodákat művelt.

A gazdag pénzét, a tudós tudományát, a munkás edzett testét ajánlotta az édes hazának, s megszületett a nagy védmű.

Az oláh tenger hullámai már nem tépik, szaggatják a magyar partokat. A

Romániába kényszerült székelyek lassan visszatérnek és újra magyar dal csendül az erdélyi bérceken, völgyekben; újra urrá lett honában a magyar.

Azám! A legutóbbi öt esztendő alatt csak 166.000 kat. hold magyar föld került ismét — oláh kézre.

Mily szerencse, hogy a Romániában hervadó, pusztuló székely virágokról meg az amerikai szénbányákban sanyalódó székely legényekről nincs statisztikánk, legalább könnyebben nyugtathatjuk meg „háborgó” lelkiismeretünket.

Nem! ezt nem akarjuk. Csak tente baba tente . . .

*

Sirjál, zokogjál magyar Nemtő, Hargitta magas ormán! . . . „Romlásnak indult hajdan magyar . . .”

Pusztulunk, veszünk . . . tétlenül pedig

„Nincsen idő tanakodni,

Itt az óra már

Midőn a hon egyesülten

Ismét tette vár . . .”

Magyar Miska

Félváros kihágott.

Ötszázötven feljelentés egy napon.
Megzaklatott polgárság.

A bajai rendőrségen ugyancsak megszapordott a munka ebben a kánikulában. A fene nagy melegben egyebet sem tehetnek a rendőrség hivatalos szobáiban, mint a halomszámra bedülő feljelentések beiktatását, aztán neki gyürkőzhetnek és gyárthatják a büntető parancsokat. Mert ha a csendőrségtől beérkezett feljelentéseket mind komolyan figyelembe veszi a rendőrség, akkor igazán nagyban fogják gyártani a büntető parancsokat.

A héten a csendőrség nem kevesebb feljelentést adott be, mint ötszázötvenet. Ötszázötven háztulajdonost jelentettek fel. A feljelentések két csoportra oszlanak. Az egyik csoport a nem öntözőkhöz tartozik, a másik pedig a trágya ki nem hordásához tartoznak.

Mi vagyunk azok, akik sürgejük, követeljük, hogy a köztisztaságot fenntartsák, hogy a közegészségügyben mindent megtegyenek. Mi vagyunk azok, akik követeljük, hogy a porzást megakadályozzák, hogy az udvarok tisztán tartassanak.

De a lehetőséget soha sem szabad figyelmen kívül hagyni.

A csendőrség kétszáz olyan háztulajdonost jelentett fel, akinek a háza előtt locsolás nélkül söpörtek. Hát aki ismeri a viszonyokat,

az tudja, hogy ez a dolog hogyan áll. Amikor a házbellek mélyen alszanak és talán megelőző estén kiadták a parancsot a locsolásra, neki áll a cseléd az utcát söpörni. Minthogy lusta, tehát nem locsol. Arra megy a cseudőr, látja ezt és egyszerűen felírja az alvó házigazdát. Mi úgy tudjuk, hogy az eljárásnak másnak kellene lenni. A csendőrség talán előbb figyelmeztetné a háztulajdonost, hogy a cseléd mulasztást követett el. Sőt úgy tudjuk, hogy ilyen utasítása van a csendőrségnek.

Különösen méltánytalan ez a tömeges feljelentés, minálunk akkor, amikor ez a kötelességet éppen a város mulasztja el. Hisszen éppen arról írunk hasáboakat, hogy a város emberei nem öntöznek és nap-nap után olyan port vernek fel, hogy az utcán járó-kelők majd belefulnak a nagy porba.

Háromszázötven olyan háztulajdonos van feljelentve, akinek az udvarán trágyát talált a csendőrség. Hát a mai kolerás világban sokat kell adni az udvarok tisztaságára. De már bocsánatot kérünk. Azzal talán még is tisztában kell lenünk, hogy az a külvárosban lakó lőtartó tehát lőtartó házigazda mindennap ki ne hordhatja a trágyát. Ez lehetetlen. Ez keresztlüheterlen. Hiszen ezen az alapon azt is megkövetelhetné, hogy a disznóhizláló telepekről is hordják ki mindennap a trágyát. Lehetséges ez? Ugyebár nem?

Nos hát mindig és mindenütt kell a lehetőséggel számolni.

Inkább arra ügyeljenek, hogy némely házban ne tartsák esztendőről-esztendőre a házi szemetet és legyen gond arra, hogy a város kellő közepén ne heverjenek az utcákon a szemétdombok.

És gondoljanak arra, hogy a polgárságnak elég sok a gondja, a baja, elég küzdelme van a megélhetésért. Nem kell az életét elkészeríteni felesleges zaklatásokkal.

Színház.

A Rablólovag

Bíró Lajosnak ezt a pompásan felépített színjátékát mutatta be a társulat tegnap este pompás előadásban.

A darabot magát ismertük a fővárosi lapok nyomán. Bíró ezen új alkotásáról sok dicséret olvastunk és kétségtelen, hogy mestéri kézzel van megírva, a jelenetek hatásosan vannak beállítva, de nem tudom a darabban mozgó embereket megérteni. A mágnás dőlyfős, zsarnok, kapzsi, léha. A mágnás asszony könnyű erkölcsű. A polgár pedig vagy kalandor, vagy meghunyászkodó alázatos kutya, aki mágnás ura parancsára meg a saját leányát is liferálja. Nincsen egyetlen igazi férfi jellem, nincsen egyetlen igazi női erkölcs. Meg a darab fő női alakja, Galambos Anna sem mondható annak.

Annak az igazságáról, amit a szerző igazságnak akar beadni, nem tud meggyőzni.

A darab, amint már bevezető soraimban is mondom, hatásosan, külső sikerekre van felépítve. Szóval tapsos darab. De igazságot nem mond.

A nemesség és a polgárság küzdelmét nem ilyenek ismerjük és nem is akarjuk ilyenek ismerni.

Hát csak fosztogatással tud a polgárság, a demokrácia győzedelmeskedni? Olyan nagy író Bíró Lajos, hogy minden írásművét élvezzi az ember. Még ezt is. Nem akarom Bíró Lajost kritizálni, nem is érzem magamat erre hívottottnak, de az igazságot mindenkinek meg lehet mondani. Hiszen ő mondja ebben a furcsa darabjában: »Az igazságot kell mindig mondani.«

A színészek pompásan játszottak és merem állítani, hogy ez volt a szezon legjobb előadása.

Különösen szép és nagy sikere volt Halasi Mariskának, aki Galambos Annát játszott nagy művészettel. Kifünök voltak Kendi Boriska és Tóth Lenke. Tallián László ez estén igazán élvezetesen nyújtott. László Gyula az öreg gróft játszott meg pompásan. Szécsi Varsa igen jók voltak. Kertész rövid epizód szerepében is magára tudta vonni a figyelmet. A rendezés kifogástalan.

Komlóssy Emma

művésznő vendégjátékai iránt óriási a városban az érdeklődés. A jegyekre már is nagy az előjegyzés. Erthető is az érdeklődés, hiszen a művésznőt nem volt még alkalmunk Baján láthatni és most a legjobb szerepeiben lép fel.

A színház műsora

Kedd: Jóbarátok. Színmű.

Szerda: Lili. Operett. Komlóssy Emma felléptével.

Csütörtök: Bőregér. Operett. Komlóssy Emma felléptével.

Péntek: Tanítónő. Színmű.

Szombat: Varázskeringő. Operett. Komlóssy Emma felléptével.

Vasárnap: Gyimesi vadvirág. Népszínmű

TELEFONHIREK

Bpest, 1912. július 30.

Forrongó szerbek.

Zágrábban az összes szerb nemzeti-szervezetek értekezletet tartottak, amelyen a királyi biztos ügyében tárgyaltak.

Belgrádból egy küldöttség megy Pétervárra a cár elé. Ehhez a küldöttséghez magyarországi szerbek is csatlakoznak, hogy védelmet kérjenek a „magyar szarnokság“ ellen.

Kolera. — Nyakszirtmerekedés.

Mindszentről jelentik, hogy ott nem fordult elő a legutóbbi 24 óra alatt kolera megbetegedés. — Hetény községben járványszerűleg lépett fel a nyakszirtmerekedés.

Képviselő választások.

Bácsfővárosban, ahol báró Gromon Dezső halálával megüresedett a mandátum, Madarassy Gábor pénzügyminiszteri államtitkárt lépteti fel a munkapárt. Az ellenzék is állít jelöltet.

Margittán — mint már tegnap megírtuk — a függetlenségi párt Szatmári Mórt, a Budapest szerkesztőjét, a munkapárt pénzes embert, Wertheimstein Henrik lovagot, a járás főbíráját, Rothschild báró sógorát lépteti fel.

Rezervisták keserve.

Nagyváradon forcírozott menetelés mellett gyakorlatozott a 37-ik gyalogezred, amelyben 39 tanító és tanár vett részt. Ezek közül számosan betegen kioldtek.

NAPIHIREK.

Kovács Lili. Örömmel adunk hírt arról, hogy Kovács Lili, a színház primadonnája, az aranyos kedélyű, táncos szubrett állapota annyira megjavult, hogy ma már napközben fenn járhat. Még gyöngye, de már túl van minden veszélyen.

Színész házasság. Két szerető szív egyesült ma délelőtti 10 órakor a bajai anyakönyvi hivatalban. Hevesi Miklós, a szintársulat egyik fiatal, törekvő tagja kötött házasságot Miklósi Mariska segédszínésznővel.

Öngyilkos földbirtokos. Pilszánavics Tivadar 34 éves regőcei földbirtokos ölegyeni kastélyában föbelötte magát és nyomban meghalt. A szerencsétlen ember csak néhány esztendeje építette fel remek kastélyát öngyilkosságának oka ismeretlen.

Halálos lóusztatás. Halálos szerencsétlenség történt az elmúlt este a Dunán a bátszéki hid közelében. Jung Péter szabómeister kiment a házigazdájával a Dunához, a hid közelében, hogy ott megsztassák a lovakat. Bele is mentek a vízbe, de alig voltak a vízben, amikor az egyik ló félre fordult és Jung Péter szabót magával rántotta. Óriási küzdelem következett, amely azonban nem menthette meg szegény embert. Elmerült a hullámok közé és nyomtalanul eltűnt. A szerencsétlen ember behalt a vízbe. Egy ló is odaveszett.

Életmentés. Izgalmas jelenet játszódott le az ingyen uszodában. Az uszni nem tudó Gottlieb Etel a mély vízbe került és fuldokolt már, amikor Papp Istvánné a segítségére sietett és kimentette Gottlieb Etel veszedelmes helyzetéből. A bátor asszonyt a jelenlévők lelkes óvációban részesítették.

Öngyilkos katona. Borzalmas öngyilkosságot követett el egy méntelepi katona. Komádi István méntelepi huszár sehogyan sem tudta megszokni a katona életet. Állandóan búskomor volt, soha senkivel nem érintkezett. Tegnap estefelé eltávozott a laktanyáról és azóta nem találták meg. Ma reggel a vasúti munkások a budapesti-uti átjárón túl néhány száz méternyire egy borzalmasan összezuzott méntelepi huszár hulláját találták. A jobb karját levágta a vonat kereke, a koponyáját pedig teljesen összezuzta. A szerencsétlen Komádi zalamegyei születésű huszár volt, aki így vetett véget a katonáskodásának.

Utólagos értesítés. A bajai ipartestület székházának kibővítésére f. évi július hó 20-án a „Bajai Független Ujság“ban megjelent pályázati hirdetményt azzal egészítjük ki, hogy az ajánlatok f. évi augusztus hó 10-én d. e. 9 óráig nyújthatók be és a beérkezett ajánlatok f. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor bontatnak fel. Az ipartestület nevében Czernay Imre ipartestületi elnök.

Egy kis vásári kaland. Egy bajai iparos tegnap egy vidéki vásárból jött haza. A vásár sikere fölötti örömeben felöntött a garatra. Utközben összeismerkedett egy eddig ismeretlen alakkal, aki az iparos nyakába akasztott pénzes zacskót pénzestől, mindenestől ellopta. A tolvajt keresik.

A máv. kocsjai. Tegnap délután a Jánoshalma és Bácsalmási állomás közt levő Rudics-állomáson szerencsétlenség történt. A máv.-nak nem volt elég személyszállító kocsija és az utasokat marhaszállító kocsikba zsuffolták. 46-an szorongtak egy ilyen kocsiban, amelyről a leszállás úgy történik, hogy az utasok kitólnak egy széles deszkát s arról leugrálhatnak. Rudics állomáson leakt szálni egy utas. A deszkát kitolták s az a gyorsan haladó vonattal teljes erővel beleütöközött egy gázlámpába. A gázlámpa eltört, az utasok egymásra estek, a kitolt deszka pedig eltörte egy leányt, B. Marinak a lábát. A leányt a bajai kórházba szállították Bácsalmásról.

Bács-Bodrog vármegye közegészségügyi állapota f. április-június negyedben a következő volt: roncsoló toroklobd elfordult 16 községben 234 esettel, meghalt 25; vörheny 18 községben 299 esettel, meghalt 44; kanyaró 33 községben 1365 esettel, meghalt 80; hagymáz 6 községben 30 esettel, amelyből gyógyult 26, meghalt 4.

Garden party Szécsény grófnál. Szécsény gróf párisi nagykövetség és neje az elmúlt héten a nagykövetségi palotában garden partyt rendezett. Az ünnepély, melynek a szép

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókjának jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi augusztus, esetleg november hó 1-re

üzlethelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

idő rendkívüli módon kedvezett összehozta, a magyar és francia előkelő világot. Az ünnepegyik fénypontja a grófnő által rendezett kellemes meglepetés volt. Egyszerre csak nagy üstöket hoztak a szolgák, melyben a Diadal kávéfőzték. Ennek a kávénak az a tulajdonsága, hogy ilyen kitünő ízét és fölséges zamatját még évekig is megtartja és ez onnét ered, hogy a tulajdonos a Diadal kávéfőzték saját módszere szerint konzerválja. A kávé az előkelőségek nagyon jól ízlet és sokan kétszer is kértek belőle. Sőt még azt is megtudták, hogy minden fűszerüzletben kapható. A Diadal kávéfőzték csak zárt csomagban szabad elfogadni és a két elefánt védjegyre ügyelni kell.

FODOR KÁROLY,
sárgászerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Egy varró-leány

2 3 évi segéd-bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Ha ügyes állandóan foglalkoztatnom. — Stern Gizella, Tóth Kálmán utca 8. szám.

Egy vagy két kis diák

intelligens családnál teljes el látást nyerhet. Esetleg oktatásban is részülhetnek egy gimnáziumi tanuló részéről.

Bővebbet Atilla-utca 19. sz.

Egy jó házból való **fiu**

tanulóul

felvétetik

Stampfl Jenő

fűszerüzletében.

Tanuló kellő iskolai képzettséggel felvétetik Drescher Gyulánál.

Szakembereknek nélkülözhetetlen!

Az egyetlen magyar manufaktúr és konfekciós lap:

Textilipar és Kereskedelem

Szerkesztik **Előd Loránt** és **Lenkei Zsigmond**. — Kérjen mutatószámot. Félévre csak 8 korona.

A közlélmérés minden ágát felöleli, az eseményekről számot ad a szakembereknek és a háziasszonyoknak a

Magyar Közlélmérés

Megjelenik 10 naponként Kérjen mutatószámot. Félévre 7 kor.

LENKEI ZSIGMOND újságállománya és hirdetési irodája
Budapest. VII., Dohány-u. 37. sz. Telefon 176 - 09.

Eladó.

Kiscsávoly részén Uj-utca 10 ik számú **háztelek** szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonosnál Deák Ferenc utca 13. szám alatt.

SALVATOR

GUMMI SARKAK VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN TARTÓSSÁGU I

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A hölgyvilág b. figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy körutazásom alkalmával rövid ideig **Baján, a Bárány Szálloda nagytermében** (Külön bejárat) f. évi **augusztus hó 1-től** délután 3 órától nagyszabású

női ruha-szabászati tanfolyamot

nyitok. Ezen tanfolyam már az egész országban híres. A jó alkalomra felhívom a n. é. közönség becses figyelmét.

Szabászati módszerem olyan könnyen felfogható, hogy egy 12 éves leányka is képes hamar a hői ruhaszabászatot tökéletesen elsajátítani ellenben felnőttek gyorsan elsajátíthatják az általam feltalált »EUROPA« című szabászati rendszerrel és az »Európa« című szabászati könyv szerint, mely törvényesen védve van.

A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetél. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermeknek ép oly pontosan, mint a felnőttek részére is. 3. A derek kiszabását. 4. Mindenféle angol és francia szabászatot. 5. Kostümkabátot, hálókabátot és matrózblúzát. 6. Ingházokat többfélet. 7. Mindenféle ujrzéseket. 8. Princes ruhákat, japán bluzokat, valamint ezeknek összeállításait is.

Tandij személyenként 15 korona. Tandijat nem kell előre megfizetni.

A tanórak a délután folyamán lesznek megtartva 2 - 5 óráig. Beiratkozni lehet a fenti helyiségben nálam és a tanórákon.

Külön tanfolyam

délelőtt fél 10 - 11-ig és este fél 8 - 9-ig

Szíves látogatást kér

KOCH IGNÁCZ,

az »Európa« című szabászat feltalálója és a tanfolyam igazgatója.

ETABLISSEMENT
PARIS :: ::
VI. Andrásy-ut 54.

MONTMARTRE
BUDAPESTEN
EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszitéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

☞ Kapható minden fűszerüzletben. ☞

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/2 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/2 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

Egyszerűen diszes cementlapok □²-ként
2:24 K-tól kezdve

Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve

Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve

Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve

Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve

Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve

Drótbetétes cementesövek 15-100 cm. átmérőig

Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve

Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve

Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve

1 koci dunai homok hazaszállítva 4 korona.

Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-fele téglá- és cemetárugyára.

Gazdag braziliai hölgy.

egyedül álló fiatal, gyermektelen özvegy,
szép és derék, gyorsan házasságra lépne
egészséges jellemes emberrel, akár va
gyontalannal is. — Fides, Berlin 18.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

KAUCSUK-SAROK.

☞ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☞

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☞

☞ Tartós és nem ragad. ☞

☞ Mosható.